

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

9 päivänä kesäkuuta 2021 *

Kieliä koskevat järjestelyt – Kilpailu EPSO/AD/293/14 kilpailuoikeuden, yrityksen rahoituksen, rahoitustalouden, teollisuuden talouden ja makrotalouden alojen hallintovirkamiesten palvelukseen ottamista varten (AD 7) – Varallaololuetteloon merkitsemättä jättäminen – Lainvastaisuusväite – Kilpailun toisen kielen valinnan rajaaminen saksan, englannin tai ranskan kieliin – Asetus N:o 1 – Henkilöstösääntöjen 1 d artiklan 1 kohta – Kieleen perustuva syrjintä – Perustelut – Yksikön etu

Asiassa T-202/17,

Ana Calhau Correia de Paiva, kotipaikka Bryssel (Belgia), edustajinaan asianajajat V. Villante, G. Pandey ja D. Rovetta,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään L. Radu Bouyon, I. Melo Sampaio ja L. Vernier,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 270 artiklaan perustuvasta kanteesta, jolla vaaditaan kumoamaan ensinnäkin kilpailun EPSO/AD/293/14 – Hallintovirkamiehet (AD 7) kilpailuoikeuden, yrityksen rahoituksen, rahoitustalouden, teollisuuden talouden ja makrotalouden aloilla – valintalautakunnan 9.11.2015 tekemä päätös olla merkitsemättä kantajan nimeä valintamenettelyn päätteeksi laadittuun varallaololuetteloon, toiseksi 23.6.2016 tehty päätös, joka koskee tämän ensimmäisen päätöksen uudelleentarkastelua, ja kolmanneksi 22.12.2016 tehty päätös, jolla hylättiin kantajan ensimmäisestä päätöksestä tekemä valitus ja neljänneksi edellä mainitun valintamenettelyn päätteeksi laadittu varallaololuettelo siltä osin kuin se koskee kilpailuoikeuden alaa,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Kanninen sekä tuomarit O. Porchia (esittelevä tuomari) ja M. Stancu,

kirjaaja: hallintovirkamies B. Lefebvre,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 6.10.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

on antanut seuraavan

Tuomion¹

[– –]

II Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

- 15 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 31.3.2017 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 16 Kanteen nostamisen ajankohtana unionin tuomioistuimessa oli vireillä komission 25.11.2016 vireille panema valitus, joka kirjattiin asianumerolla C-621/16 P ja joka koski 15.9.2016 annettua tuomiota Italia v. komissio (T-353/14 ja T-17/15, EU:T:2016:495). Tällä viimeksi mainitulla tuomiolla unionin yleinen tuomioistuin kumosi ilmoituksen avoimesta kilpailusta EPSO/AD/276/14 hallintovirkamiesten varallaololuettelon laatimiseksi (EUVL 2014, C 74 A, s. 1) ja ilmoituksen avoimesta kilpailusta EPSO/AD/294/14 tarkastuksen alan hallintovirkamiesten varallaololuettelon laatimiseksi (EUVL 2014, C 391 A, s. 1).
- 17 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 16.6.2017 toimittamallaan kirjeellä komissio pyysi unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan d alakohdan nojalla asian käsittelyn lykkäämistä siihen saakka, kunnes unionin tuomioistuin antaa ratkaisunsa asiassa C-621/16 P.
- 18 Kantaja vastusti asian käsittelyn lykkäämistä unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 6.7.2017 toimittamallaan kirjeellä.
- 19 Unionin yleisen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtaja päätti työjärjestyksen 69 artiklan d alakohdan nojalla 11.7.2017 antamallaan päätöksellä lykätä asian käsittelyä.
- 20 Esittelevän tuomarin ehdotuksesta unionin yleinen tuomioistuin toteutti 26.3.2019 annetun tuomion komissio v. Italia (C-621/16 P, EU:C:2019:251) julistamisen jälkeen 4.4.2019 prosessinjohtotoimen, jossa se tiedusteli asianosaisilta, mitä johtopäätöksiä kyseisestä tuomiosta ja 26.3.2019 annetusta tuomiosta Espanja v. parlamentti (C-377/16, EU:C:2019:249) on tehtävä nyt käsiteltävässä asiassa. Asianosaiset vastasivat tähän pyyntöön asetetussa määräajassa.
- 21 Komissio jätti vastineensa 5.7.2019.
- 22 Kantaja jätti vastauksensa 23.9.2019 ja vastaaja vastauksensa 11.11.2019. Kirjallinen menettely päätettiin 20.11.2019.
- 23 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti nimesi 22.10.2019 hyvän oikeudenkäytön varmistamiseksi perustellulla päätöksellä ja asianomaisia tuomareita kuultuaan työjärjestyksen 27 artiklan 3 kohdan mukaisesti uuden esittelevän tuomarin unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäiseen jaostoon.

¹ Julkaistaan vain unionin yleisen tuomioistuimen tarpeelliseksi katsomat kohdat.

- 24 Kantaja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 12.12.2019 toimittamallaan kirjeellä istunnon järjestämistä asianosaisten kuulemiseksi työjärjestyksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- 25 Kantaja esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon samana päivänä toimittamallaan kirjeellä lisänäyttöä vedoten työjärjestyksen 85 artiklan 3 ja 4 kohtaan. Komissio esitti huomautuksensa tästä lisänäytöstä asetetussa määräajassa ja kiisti tässä yhteydessä niiden tutkittavaksi ottamisen.
- 26 Unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) päätti 21.7.2020 esittelevän tuomarin ehdotuksesta aloittaa asian käsittelyn suullisen vaiheen, ja se esitti työjärjestyksensä 89 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena komissiolle kirjallisia kysymyksiä. Komissio vastasi näihin kysymyksiin asetetussa määräajassa.
- 27 Unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) esitti 21.9.2020 esittelevän tuomarin ehdotuksesta työjärjestyksen 89 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena asianosaisille kirjallisia kysymyksiä, joihin niitä pyydettiin vastaamaan istunnossa.
- 28 Asianosaisten suulliset lausumat ja niiden unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin antamat vastaukset kuultiin 6.10.2020 pidetyssä istunnossa.
- 29 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- kumoaa, todeten tarvittaessa ennakolta, että kilpailuilmotus ja sillä käyttöön otettu kielijärjestelmä ovat lainvastaisia ja että ne eivät SEUT 277 artiklan mukaisesti ole sovellettavissa häneen:
    - päätöksen, jolla kantajan nimi jätettiin merkitsemättä varallaololuetteloon
    - uudelleen käsittelyä koskevan päätöksen
    - valituksen hylkäämisestä tehdyn päätöksen
    - kyseessä olevan kilpailun varallaololuettelon
  - velvoittaa Euroopan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 30 Kantaja vaatii lisäksi, että unionin yleinen tuomioistuin määrää prosessinjohtotoimista ja määrää komission esittämään kokonaisuudessaan EPSO:n asiakirja-aineistot, jotka koskevat niiden päätösten tekemistä, joiden kumoamista vaaditaan.
- 31 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- hylkää kanteen
  - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

III Oikeudellinen arviointi

[– –]

B Asiakysymys

[– –]

1. Toinen, kolmas ja neljäs kanneperuste, jotka koskevat kilpailuilmoituksen lainvastaisuutta sen vuoksi, että kilpailun toisen kielen valinta rajattiin saksan, englannin tai ranskan kieliin

[– –]

a) Lainvastaisuusväitteen tutkittavaksi ottaminen

- 41 Komissio väittää oikeudenkäyntiväitteensä tueksi, että oikeuskäytännöstä ilmenee, että valintalautakunnan päätöksen riitauttamiseksi tehdyn valituksen yhteydessä hakija ei voi tukeutua kilpailuilmoituksen väitettyyn sääntöjenvastaisuuteen, jos hän ei ole ajoissa riitauttanut kyseisen kilpailuilmoituksen määräyksiä, joiden hän katsoo olevan itselleen vastaisia. Kantaja voi riitauttaa ilmoituksen laillisuuden vain siinä tapauksessa, että riidanalaisen päätöksen perustelujen ja kilpailuilmoituksen lainvastaisuutta koskevan väitteen välinen tiivis yhteys on osoitettu. Komissio katsoo, että käsiteltävässä asiassa ei ole yhteyttä kantajan nimen varallaololuettelon merkitsemättä jättämisen perusteiden ja sen seikan välillä, että kyseessä olevan kilpailun toisen kielen valinta rajattiin saksan, englannin tai ranskan kieliin. Erityisesti tällaista yhteyttä ei voida johtaa huomautuksista, joita kantajan osaamispassissa esitettiin viestinnän yleisen osaamisen osalta. Komission mukaan kantajan suoritusta pidettiin nimittäin tältä osin tyydyttävänä, mikä osoittaa, että se, että arviointikeskuksen kokeet suoritettiin ranskaksi, ei ole syytä siihen, ettei hänen nimeään merkitty varallaololuettelon.
- 42 Kantaja kiistää komission väitteet.
- 43 Aluksi on muistutettava, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan SEUT 277 artiklan mukaan asianosainen voi riidassa, joka koskee unionin toimielimen, elimen tai laitoksen antamaa soveltamisalaltaan yleistä säädöstä, vaatia unionin tuomioistuimessa SEUT 263 artiklan toisessa kohdassa mainitulla perusteella, että säädöstä ei sovelleta (tuomio 8.9.2020, komissio ja neuvosto v. Carreras Sequeros ym., C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, 66 kohta).
- 44 Tämä määräys on ilmaisu yleisestä periaatteesta, jolla annetaan asianosaiselle tälle osoitetun päätöksen kumoamiseksi oikeus riitauttaa liitännäisesti sellaisten soveltamisalaltaan yleisten toimien pätevyys, jotka ovat tällaisen päätöksen perustana (ks. tuomio 8.9.2020, komissio ja neuvosto v. Carreras Sequeros ym., C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, 67 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 45 Koska SEUT 277 artiklan tarkoituksena ei ole antaa asianosaiselle mahdollisuutta riitauttaa minkä tahansa soveltamisaltaan yleisen toimen sovellettavuus minkä tahansa kanteen yhteydessä, toimen, jonka lainvastaisuuteen vedotaan, on välillisesti tai välittömästi oltava sovellettavissa kanteen kohteena olevaan tapaukseen (ks. tuomio 8.9.2020, komissio ja neuvosto v. Carreras Sequeros ym., C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 46 Siten unionin tuomioistuin on yksittäistapauksia koskevista päätöksistä nostettujen kumoamiskanteiden yhteydessä katsonut, että lainvastaisuusväitteen kohteena voivat pätevästi olla yleisesti sovellettavan toimen säännökset, jotka ovat mainittujen päätösten perustana (ks. tuomio 8.9.2020, komissio ja neuvosto v. Carreras Sequeros ym., C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, 69 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 47 Oikeuskäytännössä katsotaan vakiintuneesti, että palvelukseenottomenettelyssä, joka on useista peräkkäisistä päätöksistä muodostuva monitahoinen hallinnollinen toimenpide, hakija voi nostessaan kanteen myöhemmin tehdystä päätöksestä vedota myös siihen läheisesti liittyvien aikaisempien päätösten lainvastaisuuteen (ks. vastaavasti tuomio 11.8.1995, komissio v. Noonan, C-448/93 P, EU:C:1995:264, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja vedota erityisesti päätöksen antamisen perusteena olevan kilpailuilmoituksen lainvastaisuuteen (ks. tuomio 14.12.2017, PB v. komissio, T-609/16, EU:T:2017:910, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 48 Se seikka, että kilpailuilmoitusta ei ole riitautettu määräajassa, ei ole esteenä sille, että kantaja voi vedota kilpailun kuluessa tapahtuneisiin lainvastaisuuksiin myös silloin, kun tällaiset lainvastaisuudet perustuvat kilpailuilmoituksen tekstiin (ks. tuomio 31.1.2006, Giulietti v. komissio, T-293/03, EU:T:2006:37, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 49 Erityisesti silloin, kun ajoissa riitauttamatta jääneen kilpailuilmoituksen sääntöjenvastaisuutta koskeva kanneperuste liittyy riidanalaisen yksittäispäätöksen perusteluihin, kanne otetaan oikeuskäytännön mukaan tutkittavaksi. Kilpailumenettelyn hakijalta ei voida nimittäin evätä oikeutta riitauttaa kaikilta osin, kilpailuilmoituksessa määritetyt seikat mukaan lukien, sitä, onko sellainen häntä koskeva yksittäispäätös perusteltu, joka on tehty tässä ilmoituksessa määriteltyjen edellytysten toteuttamiseksi, siltä osin kuin vain tällä soveltamispäätöksellä yksilöidään hänen oikeudellinen tilanteensa ja annetaan hänelle mahdollisuus tietää varmasti, miten ja miltä osin sillä on vaikutusta hänen erityisiin intresseihinsä (ks. tuomio 14.12.2017, PB v. komissio, T-609/16, EU:T:2017:910, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 50 Jos riidanalaisen päätöksen perustelut eivät sitä vastoin liity läheisesti kanneperusteeseen, joka koskee ajoissa riitauttamatta jääneen kilpailuilmoituksen sääntöjenvastaisuutta, kyseistä kanneperustetta ei voida ottaa tutkittavaksi kanteen nostamisen määräaikojen ehdottomuutta koskevien sellaisten sääntöjen nojalla, joista ei ole mahdollisuutta poiketa tämänkaltaisessa tilanteessa ilman, että oikeusvarmuuden periaatetta loukattaisiin (ks. tuomio 14.12.2017, PB v. komissio, T-609/16, EU:T:2017:910, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 51 Komission kilpailuilmoituksen lainvastaisuutta koskevaa väitettä vastaan esittämä oikeudenkäyntiväite on tarkasteltava näiden seikkojen valossa.
- 52 Ensinnäkin on muistutettava, että kantaja riitauttaa lainvastaisuusväitteellään lähinnä kilpailuilmoituksen kieliä koskevia järjestelyjä koskevat määräykset eli toisen kielen valinnan rajaamisen saksan, englannin ja ranskan kieliin. Tätä toista kieltä käytettiin muun muassa arviointikeskuksessa järjestettyihin kokeisiin, joiden tarkoituksena oli arvioida hakijoiden yleistä ja erityistä osaamista.

- 53 Toiseksi riidanalaisen päätöksen perusteluista on muistutettava, että kantajalle ilmoitettiin 9.11.2015 päivätyllä kirjeellä, ettei hänen nimeään ollut merkitty varallaololuetteloon, koska hän ei ollut saanut arviointikeskuksen kokeista suurinta pistemäärää. Riidanalaisessa päätöksessä todetaan lisäksi, että valintalautakunta tarkasteli huolellisesti uudelleen kantajalle arviointikeskuksen kokeista annetut arvosanat, tarkisti hänen yleisen ja erityisen osaamisensa arvioinnin ja totesi, että hänen tuloksensa kuvastavat hänen suoritustaan arviointikeskuksessa.
- 54 Kolmanneksi kantajalle myönnetystä osaamispassista ilmenee, että kantaja sai viestinnän yleisen osaamisen osalta 5,5 pistettä 10:stä, mikä on yksi heikoimmista arvosanoista, joita hän sai arviointikeskuksessa järjestetystä arvioinnista, joka koski hänen yleistä osaamistaan. Tämän osaamisen arvioinnilla pyrittiin yleisten sääntöjen 1.2 kohdan, johon kilpailuilmoituksen alaviitteessä 7 viitattiin, mukaan arvioimaan hakijan kykyä ”kommunikoida selkeästi ja täsmällisesti sekä suullisesti että kirjallisesti”. Tästä on pääteltävä implisiittisesti mutta väistämättä, että valintalautakunta teki kantajasta toteamuksen, joka koski hänen ranskan kielen osaamistaan tai ainakin sellaista osaamista, johon hänen kyseisen kielen osaamisellaan oli voimakas vaikutus.
- 55 Neljänneksi on todettava, että vaikka kilpailuilmoituksessa ei määrätty kokeesta, joka liittyisi kantajan erityiseen osaamiseen saksan, englannin tai ranskan kielen sanaston tai kieliopin osalta, ei voida kiistää, että kantajan toiseksi kieleksi valitseman ranskan kielen osaaminen ja kokeet, jotka hänen piti suorittaa tällä kielellä, liittyvät läheisesti toisiinsa. Kantajan ranskan kielen taito heijastuu nimittäin väistämättä niistä kokeista, joilla on tarkoitus arvioida yleistä ja erityistä pätevyyttä, sellaisina kuin niistä on määrätty kyseessä olevassa kilpailussa.
- 56 Tältä osin on osoitettu, että mahdollisuus saada kokeissa paremmat arvosanat on suurempi, jos hakija suorittaa kokeet äidinkielellään tai jollakin yhtä hyvin hallitsemallaan kielellä (tuomio 2.7.2014, Da Cunha Almeida v. komissio, F-5/13, EU:F:2014:176, 38 kohta), etenkin case-tehtävän kaltaisessa teknisessä kokeessa.
- 57 Yhtäältä on kiistatonta, että kantajan äidinkieli on portugali. Toisaalta on niin, että vaikka – kuten komissio korostaa – kantaja on ilmoittanut hakemuksessaan, että hänen ranskan kielen osaamisensa vastaa portugalin tavoin CEFR:n tasoa C2, ja että hän on suorittanut osan opinnoistaan Belgiassa ja Ranskassa, hän on kuitenkin todennut unionin yleisessä tuomioistuimessa, että hän hallitsee paremmin äidinkieltään kuin ranskaa, mitä komissio ei ole kiistänyt. Lisäksi tämä seikka on erityisen todennäköinen, kun otetaan huomioon kantajan akateeminen ja ammatillinen tausta, sellaisena kuin hän on sen hakemuksessaan osoittanut ja josta ilmenee, että hän on suorittanut opintonsa ja työuransa pääosin Portugalissa.
- 58 Viidenneksi on korostettava, että kilpailun toisen kielen valinnan rajaaminen kolmeen kyseessä olevaan kieleen ei vaikuta yksinomaan hakijoiden kykyyn ilmaista itseään suullisesti tai kirjallisesti, vaan sen perusteella myös määräytyy näppäimistötyyppi, jota hakijat voivat käyttää case-tehtävän suorittamiseen, koska EPSO:n käytäntö, jonka komissio on unionin yleisessä tuomioistuimessa vahvistanut, on, että hakijoille toimitetaan näppäimistöt vain sillä kielellä (ja tarvittaessa niillä kielillä), jolla kokeet on suoritettava. Käsiteltävässä asiassa ei ole kiistetty sitä, että kantajan oli pakko käyttää sellaista näppäimistötyyppiä, jota hän ei ollut tottunut käyttämään äidinkieltensä vuoksi. On todettava, että tämä seikka vaikuttaa kokeen suorittamiseen ja näin ollen mahdollisesti sen tulokseen, kun siinä vaaditaan kirjoittamaan näppäimistöllä rajallisessa ajassa tietyn pituinen teksti.

- 59 Kuudenneksi komission istunnossa esittämästä väitteestä, jonka mukaan läheinen yhteys voi olla olemassa vain, jos hakijoiden yleisen osaamisen arviointiin tähtäävien kokeiden tulokset osoittautuisivat heikoiksi tai katastrofaaliksi, on todettava, että tällaisella väitteellä suositetaan perusteettomasti läheistä yhteyttä koskevan edellytyksen suppeampaa soveltamista silloin, kun lainvastaisuus, johon on vedottu, liittyy kilpailun kieliä koskevaan järjestelyyn.
- 60 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, että riidanalaisen päätöksen perustelujen ja kyseessä olevan kilpailun kilpailuilmoituksen kieliä koskevaan järjestelyyn liittyvien säännösten, joiden laillisuus on riitautettu, välillä on kiinteä yhteys.
- 61 Näin ollen komission esittämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä ja kantajan esittämä kilpailuilmoituksen lainvastaisuutta koskeva väite on otettava tutkittavaksi.

[– –]

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Avoimen kilpailun EPSO/AD/293/14 valintalautakunnan 23.6.2016 tekemä päätös, jonka Euroopan henkilöstövalintatoimisto (EPSO) on toimittanut ja jolla hylätään Ana Calhau Correia de Paivan vaatimus uudelleenkäsitteystä sen seurauksena, kun hänen nimensä jätettiin 9.11.2015 päivätyllä päätöksellä merkitsemättä kilpailun varallaololuetteloon, kumotaan.**
- 2) **Kanne hylätään muilta osin.**
- 3) **Calhau Correia de Paiva vastaa yhdestä kolmasosasta omia oikeudenkäyntikulujaan.**
- 4) **Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan kaksi kolmasosaa Calhau Correia de Paivalle aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista.**

Kanninen

Porchia

Stancu

Julistettiin Luxemburgissa 9 päivänä kesäkuuta 2021.

Allekirjoitukset